

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 170

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 21 februarie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
190. — Hotărâre privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii a unor imobile trecute în proprietatea publică a statului	2–4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 83 din 8 decembrie 2021 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	5–15

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii a unor imobile trecute în proprietatea publică a statului

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 288 și 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii a unor imobile trecute în proprietatea publică a statului, în vederea realizării activităților specifice din domeniul administrării drumurilor de interes național, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 16 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 10 februarie 2022.
Nr. 190.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE ale imobilelor care se înscriu în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și se dau în administrarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii

Ordonator principal de credite (ministere sau autorități ale administrației publice centrale)					13633330	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	
Regii autonome și companii/societăți naționale aflate sub autoritatea ordonatorului principal, instituții naționale de cercetare-dezvoltare, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 25/1995 privind reglementarea organizării și finanțării activității de cercetare-dezvoltare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 51/1996, cu modificările ulterioare					16054368	În concesiunea Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A.	
Nr. crt.	Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Descrierea tehnică a imobilului	Adresa imobilului	Valoarea de inventar (lei)	Tipul bunului
1	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Milova	Teren District Milova DN 7 km 502 + 000; S teren = 3.070 mp; Nr. CF 302041	Localitatea Milova, județul Arad	45.376	imobil
2	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Caransebeș	Teren District Caransebeș DN 6 km 453 + 500; S teren = 8.516 mp; Nr. CF 39059	Localitatea Caransebeș, județul Caraș-Severin	629.349	imobil
3	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Cruceni	Teren District Cruceni DN 59 km 40 + 800; S teren = 2.101 mp; Nr. CF 403150	Localitatea Cruceni, județul Timiș	62.107	imobil
4	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Orțișoara	Teren District Orțișoara DN 69 km 24 + 780; S teren = 6.266 mp; Nr. CF 103859	Localitatea Orțișoara, județul Timiș	524.813	imobil
5	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Recaș	Teren District Recaș DN 6 km 532 + 650; S teren = 4.224 mp; Nr. CF 417189	Localitatea Recaș, județul Timiș	374.594	imobil

Nr. crt.	Nr. M.F.	Codul de clasificăție	Denumirea imobilului	Descrierea tehnică a imobilului	Adresa imobilului	Valoarea de inventar (lei)	Tipul bunului
6	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Săcălaz	Teren District Săcălaz DN 59A km 28 + 800; S teren = 18.349 mp; Nr. CF 404437	Localitatea Săcălaz, județul Timiș	3.435.270	imobil
7	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Șag	Teren District Șag DN 59 km 14 + 300; S teren = 4.100 mp; Nr. CF 402006	Localitatea Șag, județul Timiș	484.797	imobil
8	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Bucova	Teren District Bucova DN 68 km 40 + 600; S teren = 301 mp; Nr. CF 30826	Localitatea Bucova, județul Caraș-Severin	7.415	imobil
9	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Bozovici	Teren District Bozovici DN 57B km 54 + 800; S teren = 3.722 mp; Nr. CF 30599	Localitatea Bozovici, județul Caraș-Severin	91.688	imobil
10	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Buteni	Teren District Buteni DN 79A km 42 + 650; S teren = 4.824 mp; Nr. CF 304403	Localitatea Buteni, județul Arad	47.534	imobil
11	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Lugoj	Teren District Lugoj DN 68A km 2 + 800; S teren = 3.377 mp; Nr. CF 414619	Localitatea Lugoj, județul Timiș	399.307	imobil
12	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Șoimuș	Teren District Șoimuș DN 76 km 1 + 400; S teren = 5.368 mp; Nr. CF 65034	Localitatea Șoimuș, județul Hunedoara	132.235	imobil
13	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Săvârșin	Teren District Săvârșin DN 7 km 457 + 000; S teren = 2.432 mp; Nr. CF 306115	Localitatea Săvârșin, județul Arad	59.910	imobil
14	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Atelier Bacău	Teren Atelier Bacău DN 11 km 175 + 627 S teren = 2.049 mp; Nr. CF 81305	Localitatea Bacău, județul Bacău	627.496	imobil
15	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Baisa	Teren Canton Baisa DN 29 km 31 + 500 S teren = 1.958 mp; Nr. CF 53694	Localitatea Baisa, județul Botoșani	61.075	imobil
16	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Silișcani	Teren Canton Silișcani DN 29D km 15 + 600; S teren = 2.689 mp; Nr. CF 53357	Localitatea Silișcani, județul Botoșani	79.791	imobil
17	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Suceava	Teren District Suceava DN 2 km 440 + 050; S teren = 3.477 mp; Nr. CF 56967	Localitatea Suceava, județul Suceava	938.781	imobil
18	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Marginea	Teren Canton Marginea DN 17A km 62 + 440; S teren = 2.542 mp; Nr. CF 38948	Localitatea Marginea, județul Suceava	134.463	imobil
19	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Poiana Stampei	Teren Canton Poiana Stampei DN 17 km 122 + 062; S teren = 1.549 mp; Nr. CF 34232	Localitatea Poiana Stampei, județul Suceava	56.150	imobil
20	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Podu Coșnei	Teren Canton Podu Coșnei DN 17 km 132 + 470; S teren = 1.113 mp; Nr. CF 32060	Localitatea Podu Coșnei, județul Suceava	58.612	imobil

Nr. crt.	Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Descrierea tehnică a imobilului	Adresa imobilului	Valoarea de inventar (lei)	Tipul bunului
21	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Poieni	Teren District Poieni DN 24 km 174 + 550; S teren = 5.296 mp; Nr. CF 63161	Localitatea Poieni, județul Iași	251.688	imobil
22	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Bivolari	Teren District Bivolari DN 24C km 35 + 600; S teren = 3.096 mp; Nr. CF 63164	Localitatea Bivolari, județul Iași	60.582	imobil
23	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Tutova	Teren Canton Tutova DN 24 km 54 + 950; S teren = 3.064 mp; Nr. CF 71900	Localitatea Tutova, județul Vaslui	276.807	imobil
24	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Ivănești	Teren District Ivănești DN 2F km 60 + 000; S teren = 2.255 mp; Nr. CF 72390	Localitatea Ivănești, județul Vaslui	33.493	imobil
25	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren fără construcție — Popești	Teren fără construcție — Popești DN 2 km 169 + 000; S teren = 2.606 mp; Nr. CF 52440	Localitatea Popești, județul Vrancea	69.941	imobil
26	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren fără construcție — Haret	Teren fără construcție — Haret DN 2 km 208 + 400; S teren = 2.551 mp; Nr. CF 55981	Localitatea Haret, județul Vrancea	60.582	imobil
27	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Hanu Conachi	Teren Canton Hanu Conachi DN 25 km 32 + 251; S teren = 1.447 mp; Nr. CF 107781	Localitatea Hanu Conachi, județul Galați	68.956	imobil
28	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Răcăciuni	Teren Canton Răcăciuni DN 2 km 258 + 725; S teren = 1.285 mp; Nr. CF 63494	Localitatea Răcăciuni, județul Bacău	85.209	imobil
29	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Călugăreni	Teren Canton Călugăreni DN 15 km 241 + 100; S teren = 771 mp; Nr. CF 52470;	Localitatea Călugăreni, județul Neamț	361.978	imobil
				Teren Canton Călugăreni DN 15 km 241 + 100; S teren = 473 mp; Nr. CF 52472;			imobil
				Teren Canton Călugăreni DN 15 km 241 + 100; S teren = 3.679 mp; Nr. CF 52471;			imobil
30	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Târgu-Neamț	Teren Canton Târgu-Neamț DN 15B km 47 + 300; S teren = 1.000 mp; Nr. CF 57299	Localitatea Târgu-Neamț, județul Neamț	92.969	imobil
31	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Foltești	Teren Canton Foltești DN 26 km 33 + 150; S teren = 9.478 mp; Nr. CF 105645	Localitatea Foltești, județul Galați	385.166	imobil
32	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren Canton Siliștea	Teren Canton Siliștea DN 15D km 92 + 209; S teren = 1.038 mp; Nr. CF 71744	Localitatea Siliștea, județul Vaslui	32.508	imobil
33	Se va atribui de către M.F.	8.28.13	Teren District Huși 1	Teren District Huși 1 DN 24B km 29 + 000; S teren = 2.273 mp; Nr. CF 79556	Localitatea Huși, județul Vaslui	335.420	imobil

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 83**din 8 decembrie 2021**

Dosar nr. 2.611/1/2021

Daniel Grădinaru — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

Maricela Cobzariu — judecător la Secția penală

Simona Elena Cîrnaru — judecător la Secția penală

Andrei Claudiu Rus — judecător la Secția penală

Rodica Cosma — judecător la Secția penală

Mircea Mugurel Șelea — judecător la Secția penală

Pe rol se află soluționarea sesizării formulate de Tribunalul Satu Mare, în baza art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, în sensul de a se stabili dacă organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală; care este sancțiunea procesuală aplicabilă în cazul în care ulterior este audiat în calitate de martor în aceeași cauză, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017, sau nulitatea relativă conform art. 282 din Codul de procedură penală, prin constatarea existenței unui caz de incompatibilitate ce decurge din calitatea de martor la săvârșirea infracțiunii a organului de constatare.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Sedința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată participă doamna Adina Andreea Ciuhan Teodoru, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Nicoleta Ecaterina Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit în cauză de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a învederat că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5)

din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept deduse dezlegării.

La dosar a fost depus punctul de vedere formulat de B.C.A., care a susținut, în esență, că sancțiunea care intervine atunci când organul de constatare cumulează și calitatea de organ de cercetare penală, efectuând în continuare acte de cercetare penală, este nulitatea absolută.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Eucarie Ecaterina Nicoleta, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, a solicitat admiterea în parte a sesizării formulate și pronunțarea unei hotărâri prin care să se statueze că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală, nefiind incompatibil.

Astfel, în raport cu prima întrebare din cuprinsul sesizării, doamna procuror Eucarie Ecaterina Nicoleta a apreciat că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală.

Cu privire la fondul problemei s-a apreciat că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a unei infracțiuni flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

Art. 61 din Codul de procedură penală prevede în alin. (1) că ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni organele de constatare sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate. Legiuitorul a făcut distincție între organele de constatare (art. 61) de organele de ordine publică și siguranță națională și de organele de urmărire penală.

Actele încheiate, împreună cu mijloacele materiale de probă, se înaintează de îndată organelor de urmărire penală, iar procesul-verbal încheiat în conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ.

Faptul că organul de cercetare penală al poliției judiciare care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală rezultă din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 26 alin. (1) pct. 10 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 21 alin. (1) lit. a) și art. 8 alin. (2) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, din interpretarea coroborată a dispozițiilor Legii nr. 364/2004 rezultă că polițiștii care fac parte din poliția judiciară pot efectua atât activități de constatare a infracțiunilor, cât și activități de cercetare penală, cele două categorii de atribuții neexcluzându-se reciproc.

Pe de altă parte, art. 298 din Codul de procedură penală prevede că, în caz de infracțiune flagrantă, organul de cercetare

penală este obligat să constate săvârșirea acesteia, chiar în lipsa plângerii prealabile.

Împrejurarea că organul de cercetare penală are atribuția legală de a constata săvârșirea unei fapte penale pe care a perceput-o în mod nemijlocit nu îl transformă în organ de constatare în sensul art. 61 din Codul de procedură penală, întrucât aceste organe sunt doar cele menționate în această dispoziție legală, și nu îi conferă calitatea procesuală de martor, în sensul art. 114 din Codul de procedură penală.

Calitatea de martor nu se naște în mod automat din momentul perceperii unor împrejurări cu relevanță pentru o cauză penală, ci este necesar să fie atribuită de organele judiciare, prin dispoziția de administrare, din oficiu sau la cerere, a acestei probe, după analiza condițiilor prevăzute de art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală, referitoare la relevanța, concludența și utilitatea probei.

Prin urmare, organele de urmărire penală au atribuții diferite de cele ale organelor de constatare prevăzute de art. 61 din Codul de procedură penală, iar consecințele juridice ale actelor încheiate de cele două categorii de organe în legătură cu activitatea de urmărire penală sunt fundamental diferite.

Organele de cercetare penală realizează majoritatea activităților din cursul urmăririi penale având ca obiect strângerea probelor cu privire la existența infracțiunilor și la identificarea făptuitorilor pentru stabilirea răspunderii penale a acestora, activități care constau în efectuarea de cercetări la fața locului, percheziții, audieri de persoane, verificarea și aprecierea probelor, iar procesul-verbal care cuprinde constatările personale ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată constituie mijloc de probă, așa cum prevede art. 198 alin. (2) teza I din Codul de procedură penală.

În concluzie, doamna procuror a susținut că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a unei infracțiuni flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

În legătură cu cea de-a doua întrebare, respectiv care este *sanctiunea procesuală aplicabilă în cazul în care este audiat în calitate de martor în aceeași cauză organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017, sau nulitatea relativă în baza dispozițiilor art. 282 din Codul de procedură penală, prin constatarea existenței unui caz de incompatibilitate ce decurge din calitatea sa de martor la săvârșirea infracțiunii*, doamna procuror a susținut că aceasta este inadmisibilă, nefiind întrunită condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

Astfel, din cele reținute de judecătorul de cameră preliminară de la instanța de trimitere rezultă că, în cursul urmăririi penale, organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante nu a fost audiat ca martor, situație în care nu există legătură între dezlegarea problemei de drept și soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

De altfel, textele supuse interpretării nu ridică o problemă veritabilă de drept, premisa de la care pleacă instanța de trimitere, în sensul incidenței art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, fiind însă greșită.

Astfel, dispozițiile Codului de procedură penală nu interzic în mod expres audierea în calitate de martor a organului de urmărire penală care a constatat săvârșirea unei infracțiuni flagrante și a efectuat ulterior acte de urmărire penală, acesta întrunind condițiile prevăzute de art. 114 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Așadar, în acest context, procurorul care supraveghează urmărirea penală, dacă apreciază că se impune audierea organului de cercetare penală ca martor, va dispune repartizarea cauzei penale, pentru a nu fi incidentă starea de incompatibilitate prevăzută de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 302 alin. (1) din același cod.

Actele efectuate de organul de urmărire penală care a constatat săvârșirea unei infracțiuni flagrante și a realizat activități în cauză anterior audierii sale în calitate de martor rămân valabile, cu privire la acestea neoperând nicio sancțiune procesuală.

În concluzie, sancțiunea nulității relative ce decurge din existența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală nu poate opera decât cu privire la actele întocmite de organul de urmărire penală ulterior audierii sale efective în calitate de martor.

Totodată, doamna procuror a subliniat că normele de incompatibilitate nu pot fi asimilate normelor de competență, prin urmare, în speță nu este incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 302/2017.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată,
constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de cameră de consiliu din data de 29 septembrie 2021, pronunțată de Tribunalul Satu Mare în baza art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoare chestiuni de drept:

„Interpretarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, în sensul de a se stabili dacă organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală; care este sancțiunea procesuală aplicabilă în cazul în care ulterior, este audiat în calitate de martor în aceeași cauză, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017 sau nulitatea relativă conform art. 282 din Codul de procedură penală, prin constatarea existenței unui caz de incompatibilitate ce decurge din calitatea de martor la săvârșirea infracțiunii de organul de constatare.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Încheierea de cameră preliminară nr. 122 din 16 martie 2021 pronunțată de Judecătoria S. M. au fost respinse cererile și excepțiile formulate de inculpatul B.C.A. și, în baza art. 346 alin. (2) din Codul de procedură penală, s-a constatat că Judecătoria S. M. este competentă în soluționarea cauzei și s-a constatat legalitatea sesizării instanței cu Rechizitoriul nr. 2.158/P/2018 al Parchetului de pe lângă Judecătoria S. M., a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

Totodată, s-a dispus începerea judecării cauzei privind inculpatul B.C.A. cu privire la săvârșirea infracțiunii de refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice, faptă

prevăzută de art. 337 din Codul penal, cu aplicarea art. 41 alin. (1) din Codul penal.

Împotriva acestei încheieri a formulat contestație inculpatul B.C.A., solicitând ca, în temeiul art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, raportat la art. 280—282 din Codul de procedură penală și art. 102 alin. (2) din Codul de procedură penală, să se constate nulitatea următoarelor acte procesuale: proces-verbal de constatare a infracțiunii flagrante, proces-verbal de sesizare din oficiu din data de 29 iulie 2018; ordonanța de începere a urmăririi penale din data de 29 iulie 2018; ordonanța de efectuare în continuare a urmăririi penale față de suspect din data de 29 iulie 2018; ordonanța de schimbare a încadrării juridice din data de 22 aprilie 2019 și ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale din data de 22 aprilie 2019.

Totodată, a solicitat să se dispună excluderea tuturor mijloacelor de probă administrate în cauză ca urmare a nulității principalelor acte procesuale și, pe cale de consecință, să se dispună restituirea cauzei la parchet în condițiile art. 346 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură penală.

La termenul de judecată din data de 7 aprilie 2021, contestatorul inculpat a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, apreciind că acestea ar fi contrare următoarelor dispoziții: art. 1 alin. (5), art. 11 alin. (1), art. 16 alin. (1), art. 20, art. 21 alin. (3) din Constituția României și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

La același termen, instanța, constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, în baza art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală.

Opinia judecătorilor de cameră preliminară față de obiectul excepției de neconstituționalitate a fost în sensul că dispozițiile art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, care reglementează incompatibilitatea organului de cercetare penală atunci când a fost expert sau martor în cauză, nu încalcă principiile constituționale ale legalității, egalității și nediscriminării, ale liberului acces la justiție și la un proces echitabil, garantate de art. 1 alin. (5), art. 11 alin. (1), art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, s-a constatat că prin reglementarea acestui caz de incompatibilitate s-a urmărit ca martorul care și-a exprimat părerea în legătură cu anumite aspecte ale cauzei penale să nu poată ulterior să evalueze probele astfel obținute în calitate de organ de cercetare penală.

Potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, pot fi audiate în calitate de martor și persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 și 62 din Codul de procedură penală, iar potrivit art. 61 din Codul de procedură penală, ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, organele de ordine publică și siguranță națională sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate, pentru infracțiunile constatate în timpul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege. Aceste procese-verbale constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală.

Așa cum rezultă din conținutul dispozițiilor art. 114 alin. (3) din Codul de procedură penală nu există nicio incompatibilitate între calitatea de martor și calitatea de organ de cercetare penală sau de constatare a unei infracțiuni.

Astfel spus, cazul de incompatibilitate reglementat de art. 65 raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală

vizează eventualele acte efectuate de către organele de cercetare penală ulterior dobândirii calității de martor într-o cauză penală.

III. **Punctul de vedere al completului de judecată care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție** este în sensul că organul de cercetare penală care a întocmit un proces-verbal de constatare a infracțiunii flagrante nu devine incompatibil în sensul art. 65 raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală și poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

În situația în care organele de urmărire penală dobândesc calitatea de martor în cauza în care au efectuat și acte de constatare a infracțiunii flagrante, acestea devin incompatibile în conformitate cu prevederile art. 65 raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală.

IV. **Opinia instanțelor judecătorești**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Examinând punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele arondate, precum și jurisprudența atașată acestora ce au fost transmise instanței supreme referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, a rezultat o practică neunitară.

IV.1. **Într-o primă opinie**, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Timiș, Tribunalul Caraș-Severin, Tribunalul Arad, Tribunalul Brașov, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Satu Mare, Tribunalul Iași, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Timișoara, Judecătoria Iași, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Piatra-Neamț, Judecătoria Dragomirești, Judecătoria Bolintin-Vale **au susținut** că, în interpretarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, **organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală**, fiind ulterior audiat în calitate de martor.

În situația în care organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante a fost audiat ulterior în calitate de martor în aceeași cauză, *s-au exprimat două opinii*:

— în *opinia majoritară* s-a susținut că **în ipoteza enunțată nu operează niciun caz de nulitate, absolută sau relativă**;

— *opinia minoritară* a fost în sensul că în această ipoteză **s-ar putea pune în discuție o eventuală nulitate relativă a actelor de urmărire penală efectuate**, conform art. 282 din Codul de procedură penală, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru constatarea intervenirii respectivei nulități.

Tribunalul Satu Mare, Secția penală a opinat că în situația în care agentul de poliție constatator deține și calitatea de organ de poliție judiciară nu devine incidentă vreo incompatibilitate procesuală între calitatea de agent constatator și cea de organ de urmărire penală, câtă vreme dispozițiile legale nu prevăd în mod expres vreo interdicție între calitatea de organ de cercetare, în baza căreia agentul întocmește actele de constatare a infracțiunii (de exemplu, contrabandă, deținere de droguri, infracțiuni silvice etc.), și calitatea de organ de urmărire penală, în baza căreia dispune începerea urmăririi penale *in rem*, iar ulterior efectuează alte acte de urmărire penală în raport cu specificul investigației.

Tribunalul Bihor a exprimat două opinii cu privire la problema de drept în discuție:

— *într-o primă opinie* s-a arătat că organul de cercetare penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a

infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire. În situația în care acesta dobândește la un anumit moment procesual calitatea de martor (calitate ce poate fi atribuită de organul judiciar care instrumentează cauza, din oficiu sau la cererea părții interesate), acesta poate fi audiat în această calitate.

În situația în care organul de cercetare penală (care a fost prezent la constatarea infracțiunii) dobândește ulterior calitatea de martor, devine incompatibil să efectueze alte acte de urmărire penală, fiind incident cazul expres de incompatibilitate prevăzut la art. 65 din Codul de procedură penală, raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, iar eventualele acte întocmite ar putea fi lovite de nulitate relativă, în condițiile prevăzute de art. 282 din Codul de procedură penală (nefiind incident cazul de nulitate absolută raportat la nerespectarea dispozițiilor legale privind necompetența materială sau funcțională a organului de urmărire penală);

— *în cea de a doua opinie exprimată s-a arătat că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante nu poate efectua în continuare acte de urmărire penală ulterior audierii în calitate de martor, sancțiunea fiind nulitatea absolută, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017.*

IV.2. Într-o altă orientare a jurisprudenței, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul București — Secția I penală, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov (în majoritate), Tribunalul Brașov, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Bihor, Tribunalul Dolj, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Caransebeș, Judecătoria Oravița, Judecătoria Moinești, Judecătoria Onești, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Iași, Judecătoria Baia Mare, Judecătoria Caracal au opinat că în situația în care organul de cercetare penală, care a fost prezent la constatarea infracțiunii, dobândește calitatea de martor, devine incompatibil să efectueze alte acte de urmărire penală, fiind incident cazul expres de incompatibilitate prevăzut la art. 65 din Codul de procedură penală raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, iar eventualele acte întocmite ar fi lovite de nulitate relativă, ne fiind incident cazul de nulitate absolută raportat la nerespectarea dispozițiilor legale privind necompetența materială sau funcțională a organului de urmărire penală.

Judecătoria Huși a opinat că organul de cercetare penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii nu poate efectua în continuare acte de urmărire penală motivat de faptul că, potrivit art. 293 din Codul de procedură penală, procesul-verbal încheiat constituie o modalitate de sesizare diferită de sesizarea din oficiu, astfel încât continuarea urmăririi penale urmează a fi efectuată de un alt organ pentru a se oferi garanțiile procedurale necesare unui proces echitabil. Sancțiunea procesuală aplicabilă în cazul în care, ulterior, organul de cercetare penală este audiat în calitate de martor în aceeași cauză este nulitatea absolută.

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate următoarele hotărâri judecătorești: Decizia penală nr. 957 din 19 septembrie 2017 a Curții de Apel Ploiești; Încheierea nr. 1 din 6 ianuarie 2021 a Tribunalului Mehedinți; Încheierea de cameră de consiliu din data de 14 decembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 15.515/94/208/a1 al Judecătoriei Buftea — Secția I penală; Încheierea din 27 noiembrie 2019, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia în Dosarul nr. 6.896/176/2017; Încheierea din 20 februarie 2020, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia în Dosarul nr. 6.896/176/2017; Încheierea din 21 decembrie 2020, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în

Dosarul nr. 505/64/2020/a1, definitivă prin Încheierea nr. 174 din 25 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție; Încheierea din data de 19 octombrie 2020, pronunțată de Judecătoria Făgăraș în Dosarul nr. 1.413/226/2020/a1; Încheierea penală nr. 20/CCPF/2021 — Dosar nr. 8.288/271/2020/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea penală nr. 47/CCPF/2021 — Dosar nr. 1.660/177/2020/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea penală nr. 34/CCPF/2021 — Dosar nr. 16.502/271/2020/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea penală nr. 31/CCPF/2020 — Dosar nr. 12.401/271/2019/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea penală nr. 1.859/CP/2021 — Dosar nr. 10.213/271/2021/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea penală nr. 1.702/2020 — Dosar nr. 18.456/271/2019/a1, pronunțată de Secția penală a Tribunalului Bihor; Încheierea de cameră preliminară nr. 14/2021, pronunțată în contestație în Dosarul nr. 1.736/266/2020/a1 al Tribunalului Satu Mare.

La nivelul Curții de Apel Timișoara, Curții de Apel Bacău, Curții de Apel Alba Iulia și instanțelor arondate, Curții de Apel Târgu Mureș și instanțelor arondate, Curții de Apel Constanța și instanțelor arondate, Curții de Apel Iași, Curții de Apel Ploiești și instanțelor arondate, Curții de Apel Galați și instanțelor arondate, Curții de Apel Cluj, Curții de Apel Pitești, Curții de Apel Suceava, Tribunalului Timiș, Tribunalului Arad, Tribunalului Neamț, precum și al instanțelor arondate, Tribunalului Covasna, Tribunalului Iași și instanțelor arondate, Tribunalului Vaslui și instanțelor arondate, Tribunalului Prahova și instanțelor arondate, Tribunalului Bistrița-Năsăud, Tribunalului Cluj, Tribunalului Maramureș, Tribunalului Sălaj și instanțelor arondate, Tribunalului Gorj și instanțelor arondate, Judecătoria Timișoara, Judecătoria Lugoj, Judecătoria Caransebeș, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Judecătoria Zărnești, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Judecătoria Beclean, Judecătoria Caracal nu s-au identificat hotărâri judecătorești privind chestiunea de drept supusă dezlegării.

V. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

V.1. **Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași**, în principal, a apreciat că sesizarea este inadmisibilă întrucât aceasta nu întrunește criteriile de admisibilitate.

Astfel, cu privire la condiția existenței unei veritabile chestiuni de drept s-a apreciat că prezenta sesizare este inadmisibilă întrucât dispozițiile legale a căror interpretare este solicitată sunt clare, neechivoce, iar aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Cu privire la problema de drept supusă analizei, în măsura în care solicitarea va fi apreciată ca fiind admisibilă, membrii Colectivului de drept penal, în esență, au apreciat că *va fi incident cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală (incompatibilitatea organului de urmărire penală care a fost expert sau martor în cauză) doar în măsura în care organul de cercetare penală a dat anterior declarații în cauză în calitate de martor (în același sens, Decizia Curții Constituționale nr. 243/2018, paragraful 14)*. În lipsa unei declarații de martor s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile pentru a se constata incidența acestui caz de incompatibilitate a organului judiciar.

Răspunzând primei întrebări adresate în cuprinsul sesizării s-a apreciat că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală în cauza respectivă, neexistând nicio dispoziție legală contrară.

Astfel, constatarea infracțiunii flagrante chiar de către organul de cercetare penală ar putea să determine cel mult o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea organului de cercetare penală este afectată și să reprezinte un caz de incompatibilitate a acestuia în temeiul art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală.

Referitor la posibilitatea ca un organ de cercetare penală — ce efectuează acte în această calitate — să fie chemat și audiat în calitate de martor, sub un prim aspect, s-a subliniat existența unei imposibilități de cumulare (concomitent) a celor două calități în cursul procesului penal (cea de martor cu cea de organ judiciar).

Pe de altă parte, s-a arătat că nu au fost identificate dispoziții legale care să interzică succedarea celor două calități.

În ipoteza în care organul de cercetare penală ce întocmese procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante și efectuase inițial acte de urmărire penală în cauză dobândește ulterior calitatea de martor, în legătură cu calitatea de organ judiciar va fi incident cazul de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală — astfel că persoana audiată în calitate de martor nu va putea efectua ulterior acestui moment noi acte de urmărire penală în cauză.

Cu privire la sancțiunea care intervine în situația în care se constată un caz de incompatibilitate cu privire la organul de cercetare penală s-a susținut că această cauză de incompatibilitate poate atrage sancțiunea nulității relative atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 282 din Codul de procedură penală (în același sens, Decizia Curții Constituționale nr. 243/2018, paragraful 15).

Totodată, cu referire la validitatea actelor de urmărire penală efectuate de organul judiciar anterior audierii ca martor s-a susținut că actele deja efectuate de către acest organ până la momentul citării și audierii ca martor sunt valabile și nu sunt afectate automat de o cauză de nulitate.

În ceea ce privește eventualele acte de urmărire penală efectuate de către organul de cercetare penală după audierea în calitate de martor s-a apreciat că existența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală poate atrage nulitatea relativă a actelor efectuate de acesta în condițiile art. 282 din Codul de procedură penală.

V.2. Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca — Facultatea de Drept, în esență, a susținut că organele de constatare, menționate în art. 61 și 62 din Codul de procedură penală, întocmesc doar acte de constatare a săvârșirii unor infracțiuni, cu caracter extraprocesual, care pot servi numai la sesizarea organelor de urmărire penală.

Potrivit art. 61 alin. (5) și art. 62 alin. (3) din Codul de procedură penală, procesul-verbal încheiat de organele de constatare prevăzute de lege constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală.

De asemenea, potrivit art. 198 alin. (2) din Codul de procedură penală, „procesele-verbale întocmite de organele prevăzute la art. 61 alin. (1) lit. a) — c) constituie acte de sesizare a organului de urmărire penală și nu au valoarea unor constatări de specialitate în procesul penal”.

Din ansamblul reglementărilor rezultă, în mod neechivoc, faptul că organele de urmărire penală nu pot fi integrate în niciuna dintre categoriile de organe de constatare enumerate la art. 61 și 62 din Codul de procedură penală, fiind evidentă distincția dintre sarcinile organelor de constatare și atribuțiile organelor de urmărire penală în ceea ce privește constatarea infracțiunilor și efectuarea urmăririi penale.

Astfel, potrivit art. 61 alin. (2) și (4) și art. 62 alin. (1) — (4) din Codul de procedură penală, în cazul infracțiunilor flagrante, organele de constatare au dreptul de a face percheziții corporale

sau ale vehiculelor și de a-l prinde pe făptuitor, pe care însă trebuie să îl prezinte, împreună cu actele încheiate și cu mijloacele materiale de probă, de îndată, organelor de urmărire penală. În același sens, în cazul infracțiunii flagrante, art. 293 alin. (3) din Codul de procedură penală prevede că „organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală”.

Din conținutul tuturor acestor dispoziții legale rezultă că audierea în calitate de martor a persoanelor integrate în categoria organelor de urmărire penală nu se poate întemeia pe dispozițiile cuprinse în art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, unde se face referire doar la „persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 și 62 din Codul de procedură penală”.

Spre deosebire de vechiul cod, actualul Cod de procedură penală, în cuprinsul art. 288 alin. (1), reglementează sesizarea din oficiu și sesizarea făcută prin actele încheiate de organele de constatare ca moduri generale distincte de sesizare a organelor de urmărire penală.

În situația în care organul de urmărire penală constată săvârșirea unei infracțiuni, chiar dacă este vorba despre o infracțiune flagrantă, el are obligația să întocmească un proces-verbal de sesizare din oficiu, potrivit art. 292 din Codul de procedură penală, iar nu un proces-verbal de constatare a săvârșirii unei infracțiuni, în sensul art. 61 alin. (5) și art. 62 alin. (3) din Codul de procedură penală, respectiv al art. 293 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, nicio prevedere legală nu împiedică audierea în calitate de martor a persoanei care a luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni flagrante, chiar dacă este vorba de o persoană ce are calitatea de organ de urmărire penală.

În privința organelor de urmărire penală nu este aplicabil art. 114 alin. (3) din Codul de procedură penală, care enumeră participanții în raport cu care are întărită calitatea de martor. De asemenea, art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală nu poate fi interpretat în sensul că exclude posibilitatea audierii ca martor a persoanelor care au calitatea de organe de urmărire penală. O astfel de persoană poate fi audiată în calitate de martor în condițiile generale stabilite de art. 114 alin. (1) din Codul de procedură penală, în situația în care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală.

Ținând seama de normele care stabilesc regulile de investire a organelor de urmărire penală, în cazul în care infracțiunea flagrantă a fost descoperită de organul de cercetare penală, procurorul care supraveghează urmărirea penală are obligația de a stabili în ce măsură se impune sau nu audierea organului de cercetare penală în calitate de martor. Dacă procurorul apreciază că se impune audierea organului de cercetare penală în calitate de martor, atunci va repartiza cauza unui alt organ de cercetare penală, în caz contrar existând riscul creării unei stări de incompatibilitate, având în vedere prevederile art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală.

În cazul în care, după începerea urmăririi penale, procurorul apreciază că se impune audierea organului de cercetare penală în calitate de martor, atunci va dispune trecerea cauzei de la un organ de cercetare penală la altul, fiind o situație de necesitate în sensul art. 302 alin. (1) din Codul de procedură penală.

La rândul său, organul de cercetare penală are obligația să formuleze declarație de abținere, potrivit art. 66 alin. (1) din Codul de procedură penală. Altminteri, se va activa același caz de incompatibilitate.

Aceste precizări sunt valabile și în ipoteza în care infracțiunea flagrantă a fost descoperită de un procuror

competent să efectueze sau să supravegheze urmărirea penală, decizia aparținând în acest caz procurorului ierarhic superior.

Dacă urmărirea penală este efectuată de un organ de urmărire penală aflat în situația de incompatibilitate prevăzută de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, sancțiunea procesuală care poate interveni este nulitatea relativă, în sensul art. 282 din Codul de procedură penală.

Normele care reglementează incompatibilitatea nu pot fi asimilate normelor de competență, astfel încât să poată fi reținută sancțiunea nulității absolute, în sensul art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și al Deciziei Curții Constituționale nr. 302/2017.

V.3. Facultatea de Drept, Centrul de cercetări în științe penale din cadrul Universității de Vest Timișoara, în principal, a solicitat respingerea ca inadmisibilă a sesizării, apreciind că nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate stabilite la art. 475 din Codul de procedură penală.

În concret, în contextul cauzei s-a apreciat că dispozițiile legale cu privire la care s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt clare și lipsite de echivoc.

Cu privire la problema de drept supusă analizei, în esență, s-a susținut că **organul de urmărire penală ce a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire, fără a fi incidentă sancțiunea nulității absolute sau relative**. Audierea ulterioară ca martor, deși aceasta nu este necesară și nici permisă dacă organul de constatare nu aparține categoriei de organe indicate la art. 61 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală, generează o situație de incompatibilitate, dar doar pentru actele de cercetare penală efectuate după dobândirea calității de martor și fără a aduce atingere actelor anterioare, ce își păstrează valabilitatea.

Dacă organul de constatare este și organ de cercetare penală, calitate ce nu este interzisă de lege, atunci „procesul-verbal ce cuprinde constatările personale ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată este mijloc de probă”. În această ipoteză nu mai este necesară audierea ca martor a organului constator.

Această interpretare rezultă explicit din dispozițiile art. 198 alin. (2) din Codul de procedură penală ce face referire expresă la procesele-verbale de la art. 61 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală.

În speță, întrucât organul de cercetare penală a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante, constatările acestuia reprezintă probe utilizabile în proces. Nu există nicio incompatibilitate ca aceleași organe să efectueze în continuare acte de urmărire penală, plecând de la constatările efectuate.

Este adevărat că organul de cercetare penală ce constată infracțiunea flagrantă cumulează aparent două calități. Acest cumul nu este însă interzis, cât timp, conform art. 306 alin. (2) din Codul de procedură penală, „*Organele de cercetare penală au obligația de a efectua actele de cercetare care nu suferă amânare, chiar dacă privesc o cauză pentru care nu au competența de a efectua urmărirea penală*”, precum și art. 60 din Codul de procedură penală, „*Procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, este obligat să efectueze actele de urmărire penală care nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competența acestuia*”.

A exclude organul de cercetare penală de la posibilitatea unor constatări, mai ales în cazul infracțiunilor flagrante, ar fi neproductiv și contrar art. 26 alin. (1) pct. 10 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, conform căruia polițistul desfășoară, potrivit competenței, activități pentru constatarea faptelor penale și efectuează cercetări în legătură cu acestea (dispoziție existentă

și în art. 3 din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare). În plus, art. 293 alin. (3) din Codul de procedură penală prevede că „*în cazul infracțiunii flagrante, doar (s.n.) organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală*”. A contrariu, în ipoteza în care constatarea se face chiar de către organul de cercetare penală nu mai subzistă obligația de înaintare către un alt organ de cercetare penală.

În concluzie, s-a susținut că aceste considerente rezultă per se din textele legale menționate, așa încât nu există o veritabilă problemă de drept a cărei soluționare să necesite pronunțarea unei hotărâri prealabile.

VI. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin punctul de vedere formulat, în esență, s-a susținut că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a unei infracțiuni flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

În susținerea punctului de vedere formulat s-a arătat că organele de urmărire penală au atribuții diferite de cele ale organelor de constatare prevăzute de art. 61 din Codul de procedură penală, iar consecințele juridice ale actelor încheiate de cele două categorii de organe în legătură cu activitatea de urmărire penală sunt fundamental diferite.

Astfel, *organele prevăzute de art. 61 din Codul de procedură penală* întocmesc doar acte de constatare, care au caracter extra procesual, servesc doar la sesizarea organelor de urmărire penală și nu au caracterul unor constatări de specialitate în procesul penal.

Pe de altă parte, *organele de cercetare penală* realizează majoritatea activităților din cursul urmăririi penale, având ca obiect strângerea probelor cu privire la existența infracțiunilor și la identificarea făptuitorilor pentru stabilirea răspunderii penale a acestora, activități care constau în efectuarea de cercetări la fața locului, percheziții, audieri de persoane, verificarea și aprecierea probelor, iar procesul-verbal care cuprinde constatările personale ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată constituie mijloc de probă, așa cum prevede art. 198 alin. (2) teza I din Codul de procedură penală.

Totodată, faptul că organul de cercetare penală al poliției judiciare care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală rezultă din interpretarea sistematică a următoarelor dispoziții legale: art. 26 alin. (1) pct. 10 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, art. 8 alin. (2) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare.

În acest context au fost reținute și dispozițiile art. 298 din Codul de procedură penală potrivit cărora, în caz de infracțiune flagrantă, organul de cercetare penală este obligat să constate săvârșirea acesteia, chiar în lipsa plângerii prealabile. După constatarea infracțiunii flagrante, organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată și, dacă aceasta declară că face plângere prealabilă, începe urmărirea penală și, în mod evident, efectuează acte de cercetare penală în cauză.

Dacă organul de urmărire penală are aceste obligații în situația în care infracțiunea se urmărește la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu atât mai mult ele devin incidente atunci când în cauză funcționează principiul oficialității.

Împrejurarea că organul de cercetare penală are atribuția legală de a constata săvârșirea unei fapte penale pe care a perceput-o în mod nemijlocit nu îl transformă în organ de constatare în sensul art. 61 din Codul de procedură penală, întrucât aceste organe sunt doar cele menționate în această

dispoziție legală și nu îi conferă *ope legis* calitatea procesuală de martor, în sensul art. 114 din Codul de procedură penală.

Dacă organul de urmărire penală este cel care constată săvârșirea unei infracțiuni, chiar dacă este vorba de o infracțiune flagrantă, el are obligația de a întocmi un proces-verbal de sesizare din oficiu, potrivit art. 292 din Codul de procedură penală, respectiv art. 293 alin. (3) din același cod, și nu un proces-verbal de constatare a săvârșirii unei infracțiuni în sensul art. 61 alin. (5) și art. 62 alin. (3) din același cod.

Pe de altă parte, calitatea de martor nu se naște în mod automat din momentul perceperii unor împrejurări cu relevanță pentru o cauză penală, ci este necesar să fie atribuită de organele judiciare, prin dispoziția de administrare, după analiza condițiilor prevăzute de art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală, referitoare la relevanța, concludența și utilitatea probei.

La rândul său, sesizarea din oficiu (în cazul constatării săvârșirii unei infracțiuni flagrante) nu atrage investirea automată a organului de urmărire penală în vederea efectuării urmăririi penale; investirea se face doar în condițiile normelor care reglementează competența organelor de urmărire penală, a regulilor privind repartizarea cauzelor.

De altfel, potrivit art. 58 alin. (1) din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația să își verifice competența „imediat după sesizare”, iar nu la momentul sesizării.

În concluzie, s-a apreciat că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a unei infracțiuni flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

În legătură cu *cea de-a doua întrebare*, respectiv care este sancțiunea procesuală aplicabilă în cazul în care este audiat în calitate de martor în aceeași cauză organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017 sau nulitatea relativă în baza dispozițiilor art. 282 din Codul de procedură penală, prin constatarea existenței unui caz de incompatibilitate ce decurge din calitatea sa de martor la săvârșirea infracțiunii s-a apreciat că aceasta este inadmisibilă, nefiind întrunită condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

S-a apreciat că textele nu ridică o problemă veritabilă de drept, însă premisa de la care pleacă instanța de trimitere, în sensul incidentei art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, este greșită.

Astfel, organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante și a efectuat în continuare acte de urmărire penală în cauză respectivă poate fi audiat în calitate de martor în aceeași cauză, în condițiile prevăzute de art. 114 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Așadar, în acest context, procurorul care supraveghează urmărirea penală, dacă apreciază că se impune audierea organului de cercetare penală ca martor, va dispune repartizarea cauzei penale, pentru a nu fi incidentă starea de incompatibilitate prevăzută de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 302 alin. (1) din același cod. Corelativ, i-ar reveni și organului de cercetare penală obligația de a formula cerere de abținere, conform art. 66 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pentru a fi în prezența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, este necesar ca organul de urmărire penală să fi fost în mod efectiv audiat ca martor, iar la dosarul cauzei să existe declarația acestuia. Pentru acest considerent s-a susținut că actele efectuate de organul de urmărire penală care a

constatat săvârșirea unei infracțiuni flagrante și a realizat activități în cauză anterior audierii sale în calitate de martor rămân valabile, cu privire la acestea neoperând nicio sancțiune procesuală.

În concluzie, sancțiunea nulității relative decurgând din existența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală nu poate opera decât cu privire la actele întocmite de organul de urmărire penală ulterior audierii sale efective în calitate de martor.

Nu în ultimul rând, s-a susținut că normele de incompatibilitate nu pot fi asimilate normelor de competență, prin urmare nu este incidentă Decizia Curții Constituționale nr. 302/2017.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

VII.1. Prin Decizia nr. 198 din 7 aprilie 2016 a Curții Constituționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 496 din 4 iulie 2016, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

„19. (...) Curtea reține că, potrivit art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice acuzat are, mai ales, dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării. Dreptul înscris în art. 6 paragraful 3 lit. d) constă în posibilitatea ce trebuie să-i fie acordată acuzatului de a contesta o mărturie făcută în defavoarea sa, de a putea cere să fie audiați martori care să-l discolpe, în aceleași condiții în care sunt audiați și interogați martorii acuzării; el constituie o aplicație a principiului contradictorialității în procesul penal și, în același timp, o componentă importantă a dreptului la un proces echitabil.

20. Referitor la art. 6 paragraful 3 lit. d) din Convenție, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, de exemplu, în Hotărârea din 24 februarie 2009 pronunțată în Cauza Tarău împotriva României, paragrafele 69—71, că «admisibilitatea probelor ține în primul rând de regulile de drept intern și că, în principiu, instanțelor naționale le revine obligația de a aprecia elementele adunate de ele. Cerințele paragrafului 3 al art. 6 reprezintă aspecte particulare ale dreptului la un proces echitabil garantat de paragraful 1 al acestui articol. Elementele de probă trebuie, în principiu, să fie prezentate în fața acuzatului în ședință publică, în vederea unei dezbateri contradictorii. Acest principiu comportă excepții, însă acestea nu se pot accepta decât sub rezerva drepturilor apărării; ca regulă generală, paragrafele 1 și 3 lit. d) ale art. 6 prevăd acordarea în favoarea acuzatului a unei ocazii adecvate și suficiente de a contesta o mărturie a acuzării și de a interoga autorul acesteia, în momentul depoziției sau mai târziu. Așa cum a precizat Curtea în mai multe rânduri, în anumite circumstanțe poate fi necesar ca autoritățile judiciare să recurgă la depoziții ce datează din faza de urmărire penală. Dacă acuzatul a avut o ocazie adecvată și suficientă de a contesta aceste depoziții, în momentul în care au fost făcute sau ulterior, utilizarea lor nu contravine în sine art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. d). Totuși, atunci când o condamnare se bazează exclusiv sau într-o măsură hotărâtoare pe depozițiile date de o persoană pe care acuzatul nu a putut să o interogheze sau să asigure interogarea ei nici în faza urmăririi penale, nici în timpul dezbaterilor, rezultă că aceste drepturi de apărare sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile art. 6.»

21. Totodată, Curtea europeană a reținut că, în ceea ce privește noțiunea de «martor», aceasta are un înțeles autonom în sistemul Convenției, independent de calificarea sa în norma națională (Hotărârea din 24 aprilie 2012,

pronunțată în Cauza Damir Sibgatullin împotriva Rusiei, paragraful 45). Astfel, din moment ce o depoziție, fie că ea este făcută de un martor — stricto sensu — sau de către o altă persoană, este susceptibilă să fundamenteze, în mod substanțial, condamnarea celui trimis în judecată, ea constituie o «mărturie în acuzare», fiindu-i aplicabile garanțiile prevăzute de art. 6 paragrafele 1 și 3 lit. d) din Convenție (Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Kaste și Mathisen împotriva Norvegiei, paragraful 53; Hotărârea din 27 februarie 2001, pronunțată în Cauza Luca împotriva Italiei, paragraful 41).

22. (...) Curtea reține că ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, organele prevăzute la art. 61 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate. Curtea observă că, în esență, procesul-verbal reprezintă un înscris cu caracter oficial prin care se consemnează anumite fapte sau acte juridice. Organele prevăzute de art. 61 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală, întocmind procesul-verbal, consemnează în mod detaliat faptele, cu enumerarea elementelor pe care se întemeiază (constatări personale, declarații, documente etc.).

23. Astfel, aplicând jurisprudența de principiu în materie a instanței de la Strasbourg, Curtea Constituțională apreciază că procesul-verbal întocmit în condițiile prevăzute de art. 61 din Codul de procedură penală poate constitui «mărturie în acuzare», organele enumerate în cuprinsul normei căpătând calitatea de «martori» în sensul Convenției.

24. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că posibilitatea conferită de textul criticat, de a fi audiate în calitate de martor și persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 din Codul de procedură penală, se constituie într-o garanție a respectării dreptului la un proces echitabil, iar nu într-o încălcare a acestuia.”

În același sens reținem și **Decizia nr. 97 din 1 martie 2018 a Curții Constituționale a României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală raportat la art. 61 alin. (1) lit. c) din același act normativ și ale art. 273 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate; **Decizia nr. 243 din 19 aprilie 2018 a Curții Constituționale a României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 632 din 20 iulie 2018, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate; **Decizia nr. 19 din 19 ianuarie 2021**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 5 aprilie 2021, referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, precum și **Decizia nr. 633 din 12 octombrie 2018**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1020 din 29 noiembrie 2018, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

VII.2. **Prin Decizia nr. 302 din 4 mai 2017 a Curții Constituționale a României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 iulie 2017, a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la

competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

VIII.1. În considerentele **Deciziei nr. 121/A din 8 aprilie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 3.742/2/2014**, s-a reținut că „Problematica pretinsei incompatibilități în care s-ar fi aflat ofițerul de poliție A. a fost, de asemenea, invocată și cenzurată în camera preliminară, fază în care, urmare a cererilor inculpaților B., C., D., E., E., și F., judecătorul de cameră preliminară a reținut că actele procedurale efectuate de ofițerii de poliție judiciară din cadrul D.N.A., după audierea acestora în calitate de martori, nu sunt lovite de nulitate, deoarece ei nu au atestat aceeași situație de fapt într-o dublă calitate.

Înalta Curte a constatat că incompatibilitatea organului de urmărire penală ridică o problemă distinctă de cea a loialității administrării probelor, în înțelesul art. 101 alin. (1), (3) din Codul de procedură penală, și anume pe cea a imparțialității celui care administrează probe în procesul penal, susceptibilă a atrage doar sancțiunea nulității relative. O atare chestiune excedează limitelor în care Curtea Constituțională s-a pronunțat prin **Decizia nr. 802/2017** și, prin urmare, nu poate fi recenzurată în apel, în raport de această ultimă decizie de constatare a neconstituționalității.

De asemenea, în condițiile în care aspectele ce țin de presupusa incompatibilitate a organului de urmărire penală nu se circumscriu nici problematicii competenței materiale sau după calitatea persoanei a acestui organ ori vreunui alt caz de nulitate absolută prevăzut de lege, reexaminarea în apel a acestei chestiuni definitiv tranșate în camera preliminară nu este posibilă nici prin raportare, eventual, la **Decizia nr. 302/4.05.2017 a Curții Constituționale** (publicată în Monitorul Oficial nr. 566/17.07.2017), prin care s-a statuat asupra neconstituționalității art. 281 alin. 1 lit. b) din Codul de procedură penală.”

VIII.2. **Prin Încheierea nr. 174 din ședința de cameră de consiliu din 25 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 505/64/2020/a1**, a fost respinsă, ca nefondată, contestația formulată de inculpații A. împotriva Încheierii din data de 21 decembrie 2020 a Curții de Apel B., Secția penală.

În considerentele încheierii, completul de doi judecători de cameră preliminară a reținut că „în motivarea contestației, critica inculpații a avizat faptul că au fost audiați în calitate de martori B., C., și D., aceștia având și calitatea de agenți constatați ai infracțiunii”, apreciind că agentul constator nu poate avea și calitatea de martor într-un dosar penal a menționat că aceste declarații nu pot fi avute în vedere la soluționarea cauzei.

De asemenea, s-a făcut referire la considerentele **Deciziei nr. 97 din 1 martie 2018 a Curții Constituționale** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018).

„Prin urmare, în raport cu textele legale enunțate și cu cele statuate de Curtea Constituțională, completul de doi judecători de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți constată că posibilitatea conferită de lege, de a fi audiate în calitate de martor și a persoanelor care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 din Codul de procedură penală, se constituie, în egală măsură, într-o garanție a exercitării dreptului acuzatului de a interoga martorii, expresie a exercitării dreptului la apărare și implicit a prezumției de nevinovăție, ca garanție a dreptului la un proces echitabil” (**Decizia Curții Constituționale nr. 243 din 19 aprilie 2018**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 632 din 20 iulie 2018).

VIII.3. **Decizia nr. 36 din 25 mai 2021, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept** în materie penală în Dosarul nr. 797/1/2021, de respingere, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Tribunalul Bihor — Secția

penală în Dosarul nr. 8.288/272/2020/a1, prin care s-a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, în sensul de a se stabili dacă organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire, fiind ulterior audiat în calitate de martor în aceeași cauză; în caz negativ, care este sancțiunea procesuală aferentă, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017, sau nulitatea relativă în baza dispozițiilor art. 282 din Codul de procedură penală, ca urmare a constatării unui caz de incompatibilitate având în vedere calitatea sa de martor la săvârșirea infracțiunii.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Rezumând problema de drept supusă dezlegării, judecătorul-raportor a apreciat că organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală.

Audierea ulterioară, în calitate de martor, în aceeași cauză generează o stare de incompatibilitate prevăzută de art. 65 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, atrăgând sancțiunea nulității relative în condițiile prevăzute de art. 282 din Codul de procedură penală.

X. **Înalta Curte de Casație și Justiție**, examinând sesizarea formulată de Tribunalul Satu Mare, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

X.1. Dispozițiile legale supuse interpretării

Codul de procedură penală

Art. 64. — Incompatibilitatea judecătorului

(1) Judecătorul este incompatibil dacă: (...)

c) a fost expert sau martor, în cauză; (...)

Art. 65. — Incompatibilitatea procurorului, a organului de cercetare penală, a magistratului-asistent și a grefierului

(1) Dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. a)—d) și f) se aplică procurorului și organului de cercetare penală.

Art. 114. — Persoanele audiate ca martor

(4) Pot fi audiate în calitate de martor și persoanele care au întocmit procese-verbale în temeiul art. 61 și 62.

Art. 61. — Actele încheiate de unele organe de constatare

(1) Ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate:

a) organele inspecțiilor de stat, ale altor organe de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii;

b) organele de control și cele de conducere ale autorităților administrației publice, ale altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de către cei aflați în subordinea ori sub controlul lor;

c) organele de ordine publică și siguranță națională, pentru infracțiunile constatate în timpul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege.

(2) Organele prevăzute la alin. (1) au obligația să ia măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă. În cazul infracțiunilor flagrante, aceleași organe au dreptul de a face

percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a-l prinde pe făptuitor și de a-l prezenta de îndată organelor de urmărire penală.

(3) Când făptuitorul sau persoanele prezente la locul constatării au de făcut obiecții ori precizări sau au de dat explicații cu privire la cele consemnate în procesul-verbal, organul de constatare are obligația de a le consemna în procesul-verbal.

(4) Actele încheiate împreună cu mijloacele materiale de probă se înaintează, de îndată, organelor de urmărire penală.

(5) Procesul-verbal încheiat în conformitate cu prevederile alin. (1) constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ.

Art. 281. — Nulități absolute

(1) Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind:

(...) b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente; (...)

Art. 282. — Nulitățile relative

(1) Încălcarea oricărui dispoziții legale în afara celor prevăzute la art. 281 determină nulitatea actului atunci când prin nerespectarea cerinței legale s-a adus o vătămare drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului.

(2) Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată, atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate.

(3) Nulitatea relativă se invocă în cursul sau imediat după efectuarea actului ori cel mai târziu în termenele prevăzute la alin. (4).

(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) poate fi invocată:

a) până la închiderea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în această procedură;

b) până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției;

c) până la următorul termen de judecată cu procedura completă, dacă încălcarea a intervenit în cursul judecății.

(5) Nulitatea relativă se acoperă atunci când:

a) persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege;

b) persoana interesată a renunțat în mod expres la invocarea nulității.

Art. 292. — Sesizarea din oficiu

Organul de urmărire penală se sesizează din oficiu dacă află că s-a săvârșit o infracțiune pe orice altă cale decât cele prevăzute la art. 289—291 și încheie un proces-verbal în acest sens.

Art. 293. — Constatarea infracțiunii flagrante

(3) În cazul infracțiunii flagrante, organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un proces-verbal, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează de îndată organului de urmărire penală.

X.2. Cu privire la admisibilitatea sesizării

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă în cursul judecății un complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în

interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

În raport cu textul legal evocat, se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor cerințe:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată în ultimă instanță;

— existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; din perspectiva acestei condiții, trebuie verificat dacă sunt întrunite premisele de analiză ale acesteia, și anume:

a) existența unei chestiuni de drept apte a primi o dezlegare de principiu;

b) problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și, prin urmare, să prezinte un anumit nivel de dificultate;

c) chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei, context în care noțiunea de „soluționare pe fond” trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei, astfel cum s-a conturat jurisprudența instanței supreme în cadrul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare; și

— existența unei veritabile chestiuni de drept, care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii.

Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză, se constată că este îndeplinită condiția referitoare la *existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță*, Tribunalul Satu Mare fiind investit cu soluționarea contestației formulate de inculpatul B.C.A. împotriva încheierii de cameră preliminară prin care au fost respinse cererile și excepțiile formulate în baza art. 346 alin. (2) din Codul de procedură penală.

De asemenea, se constată că este îndeplinită și condiția referitoare la *nestatuarea anterioară de către instanța supremă în cadrul unui mecanism de unificare a practicii judiciare asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării*.

Referitor însă la condiția de admisibilitate privind natura chestiunii ce poate face obiectul sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și cerința ca de lămurirea acesteia să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se constată că nu este îndeplinită în cauză.

Astfel, potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de existența unei veritabile chestiuni de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

Se constată că, doar aparent, soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării. În realitate, această condiție nu este îndeplinită întrucât, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare a instanței supreme, întrebarea adresată de către instanța de trimitere pornește de la premisa greșită că organele de constatare enumerate în art. 61 și 62 din Codul de procedură penală sunt organe de cercetare penală și vizează, în fapt, rezolvarea problemei teoretice a incompatibilității organului de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante, respectiv a sancțiunii procesuale aplicabile în cazul în care ulterior organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante este audiat în calitate de martor în cauză.

În mod constant în jurisprudența sa, Completul pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat că scopul procedurii pendinte este de a da dezlegări unor veritabile și dificile probleme de drept.

Din această perspectivă se reține că în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a statuat, prin Decizia nr. 5 din 10 februarie 2016 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 183 din 11 martie 2016), că „(...) interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate”.

În egală măsură, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, prin Decizia nr. 6 din 2 martie 2016 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 15 aprilie 2016), că „(...) sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 475 din Codul de procedură penală, poate fi admisibilă doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Pe cale de consecință, este admisibilă întrebarea, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, doar în cazul unei dificultăți reale de interpretare a textelor de lege, care este de natură a naște o îndoială rezonabilă asupra conținutului acestora (...)”.

De asemenea, reiterând propria jurisprudență, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, prin Decizia nr. 19 din 14 iunie 2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 29 iunie 2017), că „(...) în situația în care o simplă lectură a textelor legale a căror interpretare se solicită este suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, o intervenție din partea instanței supreme nu este necesară (Decizia nr. 19 din 27 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016)”.

În contextul mecanismelor de unificare a practicii judiciare, rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu este acela de a interveni în procesul de aplicare a legii la cazurile deduse judecării, ci de a oferi o interpretare a normelor legale, acolo unde acest lucru se impune ca urmare a modului lor de redactare și a existenței unor interpretări diferite a acestora.

Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Raportând aceste principii jurisprudențiale la circumstanțele prezentei cauze, se constată că aparenta problemă de drept ce face obiectul prezentei sesizări nu comportă nicio dificultate de interpretare, aspect ce rezultă din lecturarea încheierii de sesizare a instanței supreme, instanța de trimitere nesemnaland dificultăți de interpretare a dispozițiilor art. 61, art. 62 și, respectiv, art. 114 din Codul de procedură penală, respectiv de stabilire și delimitare a calității de organ de constatare, organ de urmărire penală și, respectiv, a celei de martor.

Din modul de formulare a întrebării, precum și din argumentele prezentate în susținerea propriului punct de vedere rezultă că instanța de trimitere are o dezlegare neîndoielnică a problemei de drept.

În acest context se constată că instanța de trimitere a urmărit de la Înalta Curte de Casație și Justiție o confirmare a soluției ce se prefigurează în cauza cu care a fost investită, și nu o

dezlegare a unei probleme de drept ce impune apelarea la mecanismul de asigurare a unei practici judiciare unitare, prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Or, procedura pronunțării unei asemenea hotărâri este condiționată de existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei în care s-a dispus sesizarea, nefiind permis a se apela la acest mijloc legal în scopul de a primi de la instanța supremă rezolvarea în concret a speței în formula confirmării sau neconfirmării soluției ce se prefigurează în cauză.

Se constată așadar că problema de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție nu reprezintă o veritabilă chestiune de drept, deoarece nu există o reală neclaritate, lecturarea normelor juridice incidente fiind suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, fără a fi necesară o dezlegare din partea instanței supreme în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile.

Pe de altă parte, este de menționat că, prin Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015, Înalta Curte

de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală — recunoscând dreptul suveran al instanțelor de a aprecia asupra sesizării cu o întrebare prealabilă, întrucât aceasta se impune atunci când se constată că la procesul deliberativ există o greutate în interpretarea normelor de drept — a respins, ca inadmisibilă, sesizarea, având în vedere că din lectura încheierii prin care a fost investită Înalta Curte cu întrebarea supusă dezbaterii s-a observat că nu există probleme de interpretare a textului legal din partea completului curții de apel, în condițiile în care a explicat problema de drept, apreciind, totodată, că este competent și în măsură să acorde o interpretare.

În considerarea celor anterior expuse, având în vedere neîntrunirea condițiilor cerute de art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu va proceda la analiza pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze, urmând a respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Satu Mare.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Satu Mare, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 65 alin. (1) raportat la art. 64 alin. (1) lit. c) și art. 114 alin. (4) din Codul de procedură penală, în sensul de a se stabili dacă organul de urmărire penală care a întocmit procesul-verbal de constatare a infracțiunii flagrante poate efectua în continuare acte de urmărire penală; care este sancțiunea procesuală aplicabilă în cazul în care ulterior este audiat în calitate de martor în aceeași cauză, respectiv nulitatea absolută a actelor de urmărire penală efectuate, ca urmare a încălcării normelor de competență, în acord cu dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală și Decizia Curții Constituționale a României nr. 302/2017, sau nulitatea relativă conform art. 282 din Codul de procedură penală, prin constatarea existenței unui caz de incompatibilitate ce decurge din calitatea de martor la săvârșirea infracțiunii a organului de constatare.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 8 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Adina Andreea Ciuhan Teodoru

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

